

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING

Kontor: Tungasletta 2, Telefon: 73 58 05 00, Telefax: 73 58 05 01
Postadresse: 7005 Trondheim

Fylkesmannen i Finnmark,
Miljøvernavdelingen,
Statens Hus,
9800 VADSØ

3857 -10
98/358
23. JAN. 1999
444-1
Fha

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
99/190 MEV -NATB
Ark. 463

Dato
20.01.99

MOTORFERDSEL I UTMARK – FORHOLDET TIL EØS-REGLENE OM KONKURRANSE

Det vises til fylkesmannens oversendelse av 16.12.98.

Fylkesmannen har bedt DN vurdere om motorferdsellovens adgang til å prioritere lokale næringsinteresser når kommunen skal innvilge dispensasjoner, er i strid med EØS' regler om konkurranse. DN tok kontakt med miljøverndepartementet, siden dette er et innfløkt spørsmål som berører flere organer.

Miljødepartementet har gitt en grundig utredning av spørsmålet om det er motstrid mellom motorferdselloven og EØS' konkurranseregler, og konkluderer med at Kautokeino kommune har fattet et gyldig vedtak. Vi har vedlagt departementets redegjørelse for spørsmålet.

Når det gjelder spørsmålet om hva et "distrikt" er i denne sammenhengen, mener vi at Arctic Air hører hjemme i distriktet. Selskapet har forretningskontor i Kautokeino, og det må være uten betydning at en del aksjonærer bor i Alta. Selv om selskapet hadde hatt all sin virksomhet i Alta, ville det likevel vært innen "samme distrikt", fordi et distrikt er i denne sammenhengen ikke begrenset til kommunen.

Med hilsen

Ingenbrigt Stensaas
Ingenbrigt Stensaas ef
seksjonssjef

Maria Evenseth
Maria Evenseth

Vedlegg : Miljøverndepartementets besvarelse

TILLATELSE TIL HELIKOPTERFLYGING I KAUTOKEINO KOMMUNE - MULIGHETENE FOR KONFLIKT I FORHOLD TIL EØS-AVTALENS REGLER OM STATSSTØTTE OG KONKURRANSE

Utgangspunkt:

Firmaet Luftransport søker Kautokeino kommune om landingstillatelse for helikopter for 8 geografisk avgrensede områder i kommunen, med formål ervervsmessig transport av friluftinteresserte og sportsfiskere. Kommunen nekter tillatelse med henvisning til at det lokale helikopterfirmaet Arctic Air allerede har tillatelse for ervervsmessig luftfartsvirksomhet i kommunen. Kommunen begrunner avslaget bl.a. med at man ønsker å styrke allerede etablert næringsliv i kommunen. Det vises i denne forbindelse til Miljøverndepartementets brev av 07.12.93 i en annen sak. Departementet påpeker her at det framgår av motorferdsellovens forarbeider at det, i tillegg til rene miljøhensyn, også kan legges vekt på styrking av det lokale næringsliv når slike tillatelser skal gis. Kommunens avgjørelse påklages av Luftransport. Firmaets advokat viser bl.a. til at det nevnte brev fra Miljøverndepartementet ble skrevet før tilpasningen av norsk lovgivning til EU's konkurransesystem gjennom EØS-avtalen; implisitt at kommunens vedtak strider mot EØS-avtalens konkurranseregler.

Vurdering:

Etter anbefaling fra Eigil Johnsen i Konkurransetilsynet har jeg vært i kontakt med Harald Evensen i EFTA's kontrollorgan ESA i Brussel, som etter å ha drøftet saken med sine kolleger der, gir følgende tilbakemelding:

Evensen har vurdert saken i henhold til EØS-avtalens regler om statsstøtte og konkurranse:

A) Statsstøtte:

- EØS-avtalens § 61 flg.
- For at det skal foreligge en statsstøtte-situasjon må det normalt enten foretas overføring av midler eller gis fritak for forpliktelser i forhold til det offentlige.
- Den åktuelle situasjonen kan vanskelig sies å falle inn under en av disse kategoriene.

B) Konkurransen:

- EØS-avtalens § 59 jfr. § 54.
- Vilkår for at disse reglene skal få anvendelse er for det første at forholdet gir en reell påvirkning av samhandelen over landegrensene i EØS-området, m.a.o. at forholdet virker merkbart inn på vare- og tjenestestrømmen mellom Norge og andre land i EØS-området. For det andre må det aktuelle firmaet gjennom det omstridte forholdet ha oppnådd en konkurransmessig dominerende stilling i markedet. Normalt vil det kreves at firmaet har fått en slik dominerende stilling innenfor en vesentlig del av EØS-området. Vesentligheten kan for det første bedømmes geografisk, f.eks. at firmaet gjennom det omstridte forholdet har oppnådd en dominerende stilling i en rekke EØS-land. Vesentligheten kan for det andre bedømmes økonomisk, f.eks. vil en dominerende stilling i markedet innenfor kun én viktig havn og/eller flyplass innenfor EØS-området kunne være nok, fordi slike store havner og/eller flyplasser hver for seg har så stor økonomisk betydning.
- Den aktuelle situasjonen passer heller ikke med disse vilkårene.

Konklusjon:

Miljøverndepartementets brev av 07.12.93 synes ikke å stride med hverken EØS-reglenes statsstøtte- eller konkurranseregler. En kommune har dermed fortsatt adgang til, i tillegg til de rene miljøhensyn, å legge vekt på styrking av det lokale næringsliv når tillatelser som omtalt skal gis.

Tips fra Evensen:

Den såkalte «blue book» («EEA agreement and related EFTA agreement») gir en god oversikt over EØS-avtalen. Denne boka er ajourført pr. juni-98 og kan bestilles fra ESA's resepsjon (tlf. 0032-22861811).